

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

OSMANLI
İMPARATORLUĞU II
Devletten
İmparatorluğa

KARACAN

KARACAN RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

Copyright: Daniel Mallo-Editorial Palsa S.A., Mexico
Türkiye'de Yayın Hakkı: KARACAN YAYINLARI/ONK

Karacan Yayınları A.Ş. adına sahibi: **ALİ KARACAN**
Sorumlu Genel Yayın Yönetmeni: **ALİ SAYDAM**
Mali Koordinatör: **ÖZHAN KÜÇÜKTOPUZLU**
Teknik Koordinatör: **OĞUZ DEMİRCİOĞLU**

Yazı İşleri Müdürü: **ERCAN ALTAZLI**
Yazı İşleri Yardımcısı ve Metin Yazarı: **DENİZ DAĞDELEN**
Danışma Kurulu: **Prof. Dr. TAHSİN YAZICI, Doç. Dr. ALİ İHSAN GENCER, Doç. Dr. MEHMET ÖZSAİT, Doç. Dr. İSMET MİROĞLU, PAUL MANDRİNİ, ALBERTO CABADO, EUGENIO ZOPPI**
Resimleyen: **TÜRKAY ÖZBURSALI**

Teknik Yönetmen: **ERTAN GÖKEMRE**
Teknik Müdür: **NURETTİN ÖZAKSEL**
Teknik Müdür Yardımcısı: **M. SABİT UÇUK**
İlan ve Halkla İlişkiler Müdürü: **ESER NOYAN**
Satış Müdürü: **ALİ ALPASLAN**

**Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı,
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın
20.2.1984 tarih ve 01771 sayılı kararı ve ek
3.4.1984 tarih ve 2152 sayılı kararı ile ilk 5
sayısı özellikle ilkokul 4. ve 5. sınıf öğrenci-
leri ile ortaokul öğrencilerine tavsiye edil-
miş olup, bu sayısı da onaya sunulmuştur.**

Renk Ayrımı: **ÇALI GRAFİK**
Baskı: **HÜRRİYET OFSET A.Ş. HALKALI/İSTANBUL**
Kapak Baskısı: **NADİR BASİMEVİ**

Adres: **KARACAN YAYINLARI, Basın Sarayı, Cağaloğlu/İstanbul**
Tel: 527 00 34 - 526 69 00

Fiyatı: **250 TL/Kıbrıs'ta: 330 TL**

DEVLETEN İMPARATORLUĞA

FATİH SULTAN MEHMED'İN 4 MAYIS
1481'DE ÖLÜMÜNDEN SONRA DEVLET
BÜYÜK BİR YENİÇERİ
İSYANI VE...

.... SEHZADE
BAYEZİD İLE
CEM ARASINDA
MEYDANA
GELEN TAHT
MÜCADELELE-
Rİ İLE
SARSILDI.

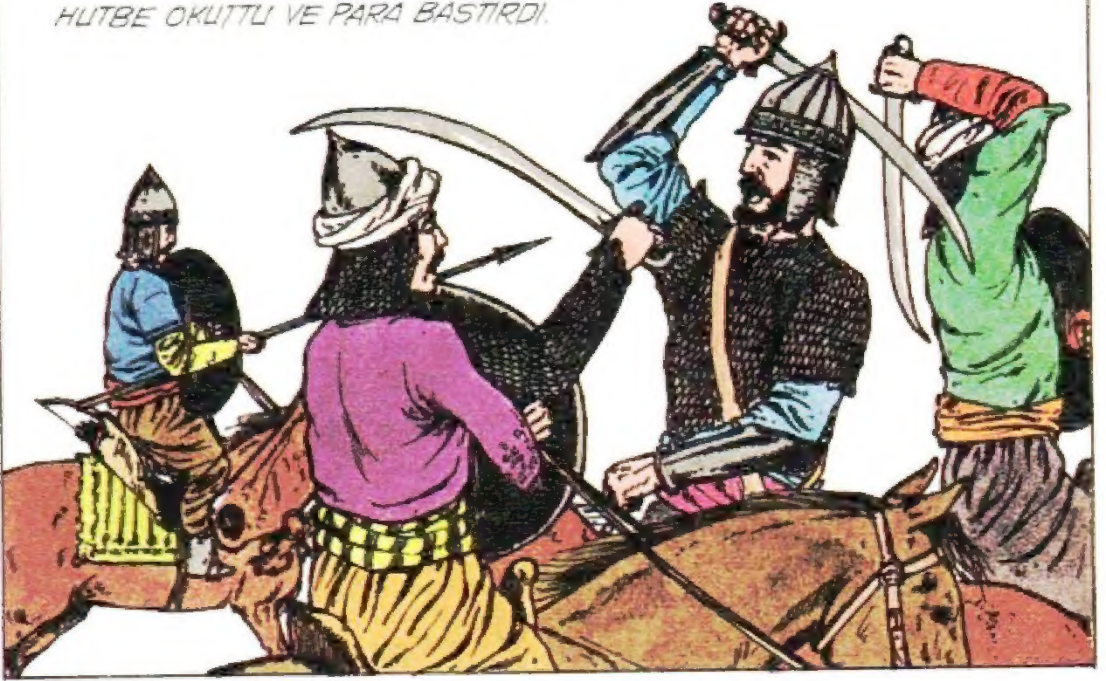
TAHTA, FATİH'İN VASIYETİ ÜZERİNE
AMASYA'DA BULUNAN BÜYÜK OĞLU,
SEHZADE BAYEZİD GEÇMİŞ BULU-
NLIYORDU (1481).

SADRAZAM KARAMANOĞLU
MEHMED PASA TARAFINDAN
KISKIRTILAN CEM, KARAMAN'DAN
ASKER TOPLAYARAK BURSA
ÜZERİNE YÜRLÜDÜ.

II. BAYEZİD'İN ÜZERİNE GÖNDERDİĞİ
KLİVETLERİ YENEREK BURSA'DA ADINA
HUTBE OKUTTI VE PARA BASTIRDI.

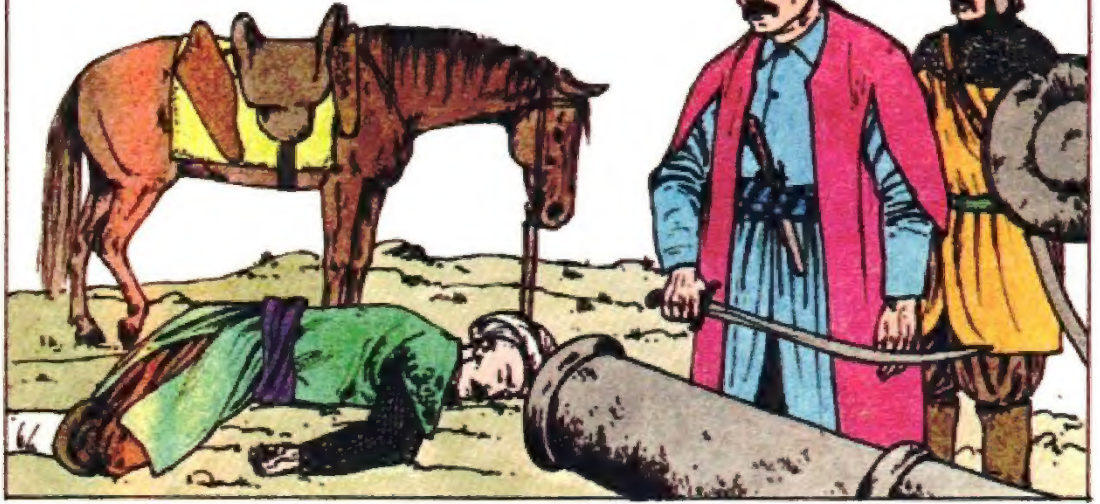
DAHA SONRA
HALASI SELÇUK
HATUN'U II. BAYE-
ZİD'E GÖNDEREREK
ANADOLU'NUN
KENDİSİNE
BIRAKILMASINI
İSTEDİ.

TEKLİFİNİN REDDOLUNMASI ÜZERİNE İÇ SAVAŞ PATLAK
VERDİ. YENİŞEHİR OVASINDA YENİLGİYE UĞRAYAN CEM SULTAN,
ÖNCE KONYA'YA ÇEKİLDİYSE DE DAHA SONRA MEMLÛK SULTA-
NINA SİĞİNMAK ZORLUNDA KALDI VE MİSİR'DA BÜYLÜK BİR
TÖRENLE KARŞILANDI.

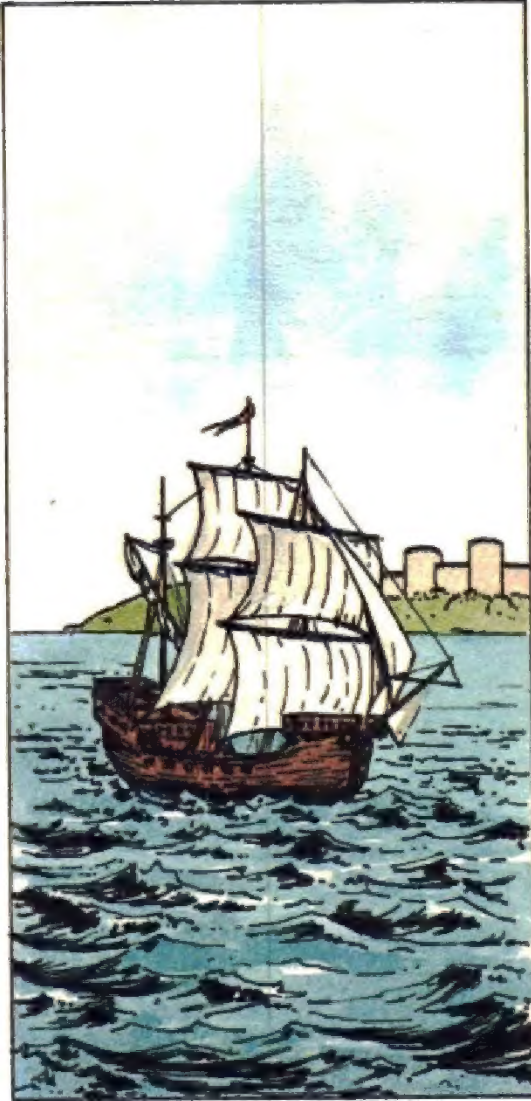
HAC DÖNÜŞÜ KARAMANOĞLU MEHMED
PASA'DAN ALDIĞI MEKTUP ÜZERİNE
YENİDEN HAREKETE GEÇTİYSE DE
İKİNCİ KEZ YENİLDİ.

II. BAYEZİD'İN,
KUDÜSE YERLEŞTİĞİ
TAKDİRDE HER TÜRLÜ
MASRAFININ SARAY
TARAFINDAN KARŞI-
LANACAĞI YOLUNDAKİ
TEKLİFİNİ REDDEDE-
REK, RUMELİ'YE
GEÇMEK ÜZERE
RODOS SÖVALYELE-
RİNE SİĞİNDİ.

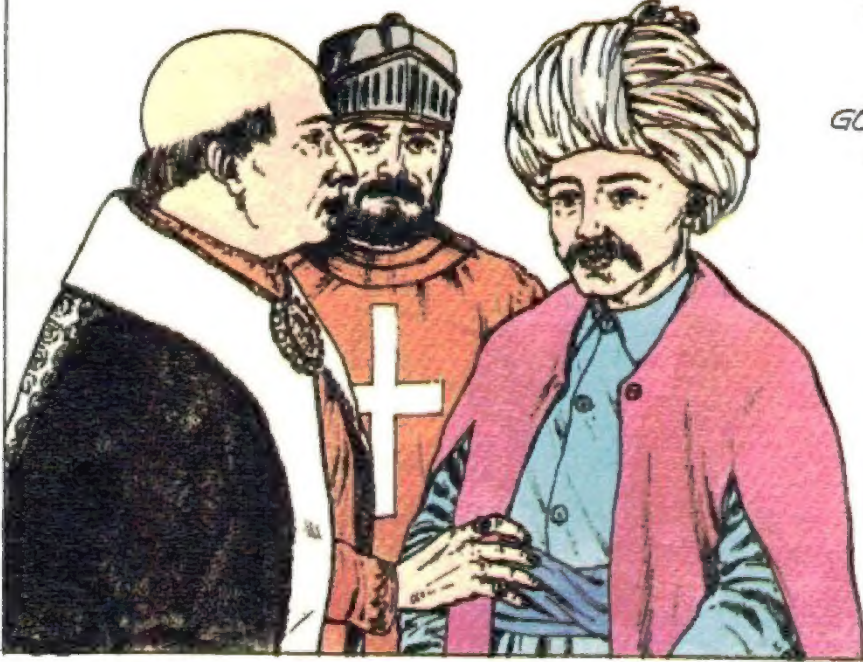

II. BAYEZİD İLE YILDA 45.000
DÜKA ALTINI KARŞILIĞINDA AN-
LAŞAN SÖVALYELER, CEM SULTAN'I
RUMELİ'YE GEÇİRMEK BAHANE-
SİYLE FRANSA'YA GÖTÜRDÜLER.

ONUN RODOS SÖVALYELERİNCE
ESİR EDİLEREK BİR ŞANTAJ VASI-
TASI OLARAK KULLANILMASI, OS-
MANLI DEVLETİ'NİN BATI'YA KARŞI
TEMKİNLİ BİR POLİTİKA İZLEMESİ-
NE YOL AÇTI.

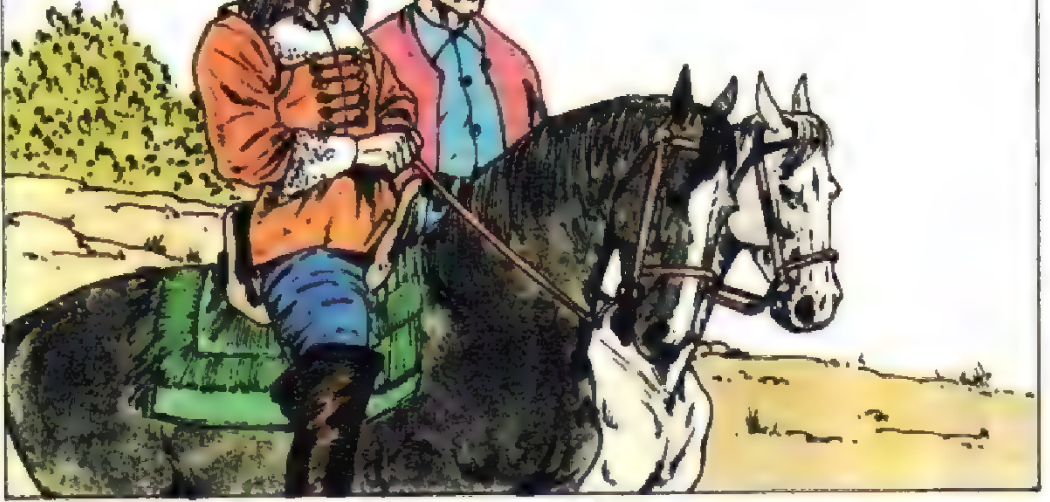
SATODAN
SATOYA DOLAS-
TIRILAN CEM
SULTAN,
İTALYA'YA
GÖTÜRÜLEREK
PAPA VIII.
INNOCENT
(İNOSAN)'A
TESLİM
EDİLDİ.

PAPA II. BAYEZİD'DEN ALDIĞI
YÜKLÜ BİR PARA KARŞILIĞINDA
CEM SULTAN'I ZEHİRLEMeye
RAZI OLDU VE ONU....

....YENİ BİR HAÇLI
SEFERİNE ÇIKMAYI
PLÂNLAYAN VIII.
CHARLES (SARLI)'A
TESLİM ETTİ.

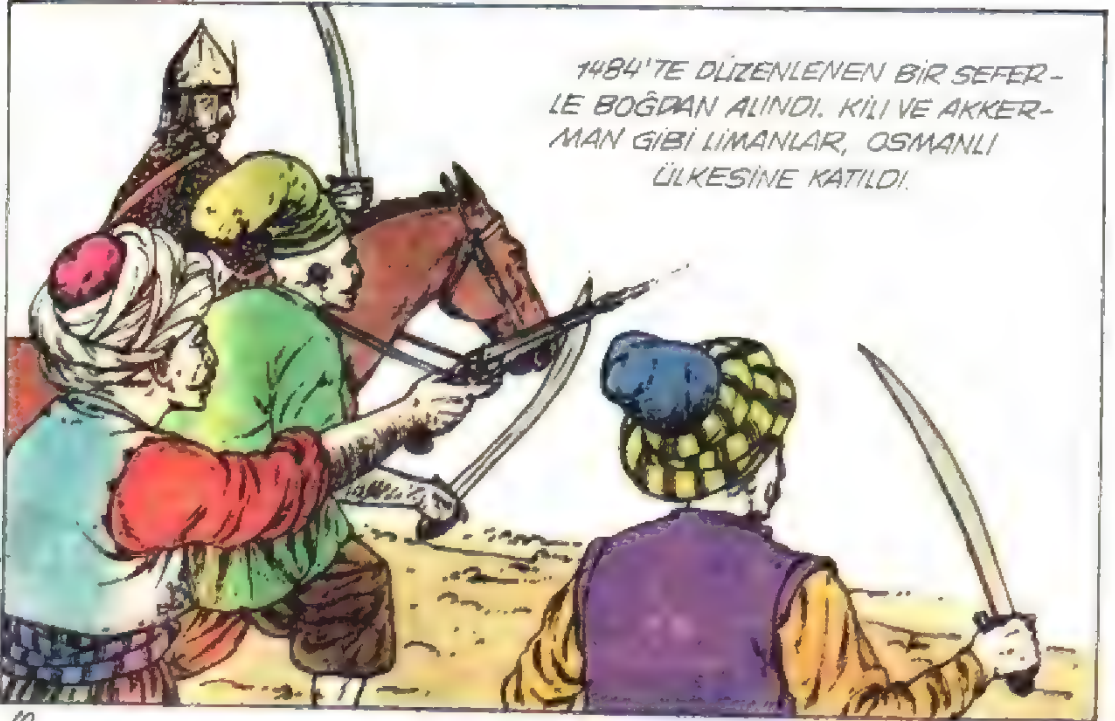

ETKİSİ ZAMAN GEÇTİKÇE
GÖRÜLECEK OLAN BİR ZEHİRLE
ZEHİRLENEN CEM SULTAN,
NAPOLİ'YE GELDİĞİNDE İYİCE
AĞIRLAŞMIŞ BULUNUYORDU.
25 ŞUBAT 1495'TE KURTARI-
LAMAYARAK ÖLDÜ VE CENA-
ZESİ BURSA'YA GETİRİLEREK
ORADA GÖMÜLDÜ.

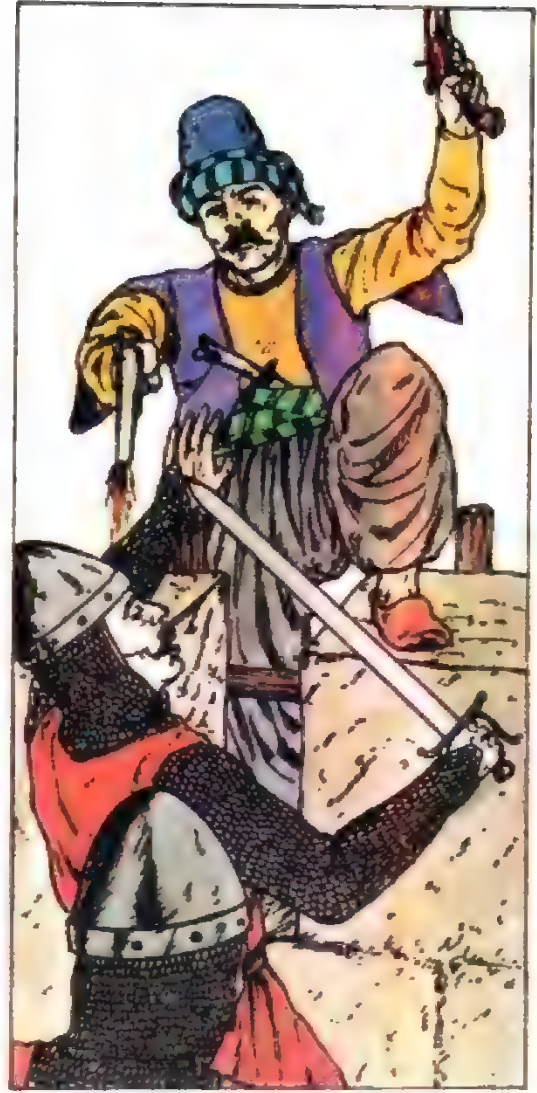

DİŞTA VE
İÇTE İLMİLİ BİR
POLİTİKANIN İZ-
LENDİĞİ II. BA-
YEZİD DÖNEMİN-
DE EKONOMİK
AÇIDAN BELİR-
GİN BİR İLERLE-
ME KAYDEDİLDİ
VE ŞEHİRLEŞ-
MEYE HIZ
VERİLDİ.

1484'TE DÜZENLENEN BİR SEFER-
LE BOĞDAN ALINDI. KILI VE AKKER-
MAN GİBİ LİMANLAR, OSMANLI
ÜLKESİNE KATILDI.

MEMLÜKLERLE YAPILAN SA-
YAS (1485), KARA ORDUSUNUN
YENİDEN TEŞKİLATLANDIRILMASI
GEREĞİNİ ORTAYA KOYDU VE
ATESLİ SİLAHLARIN ARTIRILMASI
YOLINDA YENİ TEDBİRLER
ALINDI.

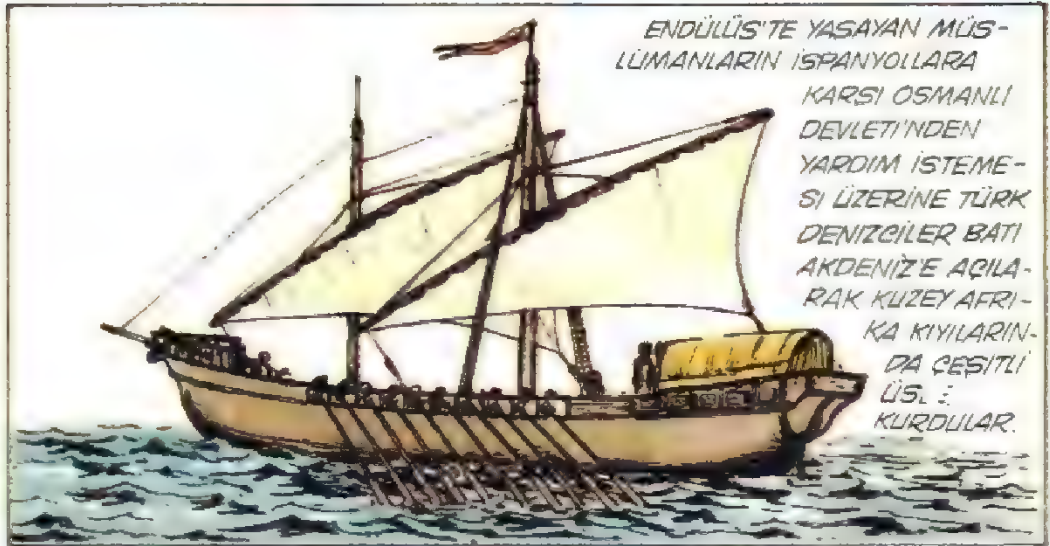
BOSNA BEYLERBEYİ İSKENDER
PAŞA KUZAY VENEDİK TOPRAKLA-
RINA GİREREK BÜYÜK GANİMET
LERLE GERİ DÖNDÜ. ARNAVUTLUK
VE DALMAÇYA KIYILARINDAKİ
BAZİ KALELER FETHEDİLDİ

DONANMAYA HIZ VERİLEREK AÇIK DENİZLERDE SAVASABİLECEK
GÜÇTE İKİ YENİ GEMİ İNSA EDİLDİ. 1.800 TON İLATO AĞIRLIĞINDAKİ
BU GEMİLER, O ZAMAN İÇİN DÜNYANIN EN BÜYÜK HARP GEMİSİ
DURUMUNDAYDILAR.

VENEDİKLİLERİLE OSMANLI-
LAR ARASINDA MEYDANA GE-
LEN SAVAŞ (1499-1503) SO-
NUNDA KORON, MODON, İNE-
BAHTI (LEPANTO) GİBİ LİMAN-
LARLA AYAMAVRA VE KEFA-
LONYA ADALARI GERİ
ALINDI.

ENDÜLÜS'TE YASAYAN MÜS-
LÜMANLARIN İSPANYOLLARA
KARŞI OSMANLI
DEVLETİ'NDEN
YARDIM İSTEME-
Sİ ÜZERİNE TÜRK
DENİZCİLER BATI
AKDENİZ'E AÇILA-
RAK KUZAY AFRI-
KA KIYILARIN-
DA ÇEŞİTLİ
LÜS. İ.
KURDULAR.

BU DÖNEMDE ANADOLU'NUN DAĞLIK
BÖLGELERİNDE VE YAYLAKLARDA YAŞA-
YAN GÖÇEBE TÜRKMENLER, ZAMAN ZA-
MAN OSMANLI MERKEZİYETÇİ İDARESİ-
NE KARŞI İSYANLAR BAŞLATMAKTA....

.... VE XVI. YÜZYILIN İLK YARISINDAN
İTİBAREN KOYU BİR Sİİ TARİKATI KURUCUSU
OLAN ERDEBİLLİ ŞEYH SAFİYÜDDİN'İN
OĞULLARI ETRAFINDA BİRLEŞMEK-
TEYDİLER.

BUNLARDAN BİRİ OLAN
YE 1501 YILINDA İRAN SAFEVİ
DEVLETİ'Nİ KURAN SAH İSMAIL,
SÜREKLİ OSMANLI DEVLETİ'Nİ
TEHDİT ETMEKTEYDİ.

ONUN HALİFELERİNİN
SAH'IN BATI ANADOLU'YA,
TEKE'YE VE... BİRLERİN
BASMA... KUT...
ALDI VE KENDİSİNE...
GÖNDERİLEN...
AL... OL...
AL... OL...

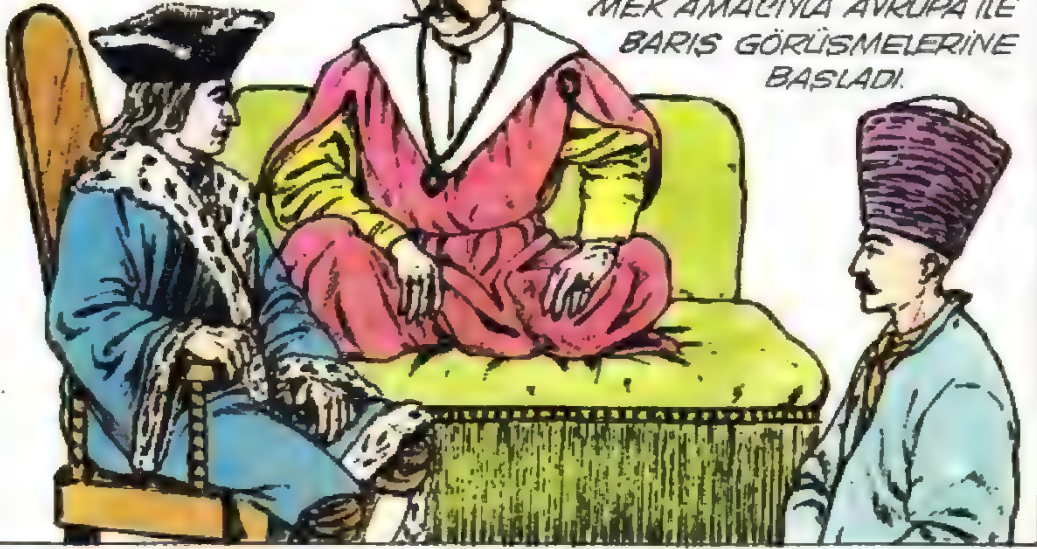
BUNLUN ÜZERİNE DURUMUN
GİTTİKÇE KÖTÜYE GİTTİĞİNİ GÖREN
TRABZON SANCAK BEYİ ŞEHZADE
SELİM, YENİÇERİLERİN DE DESTEĞİYLE
İSTANBUL'A GELDİ VE BABASINI
TAHTTAN ÇEKİLMEMEYE ZORLAYARAK
YERİNE GEÇTİ
(24 NİSAN 1512).

II. BAYEZİD İSE İSTİRAHAT ETMEK
ÜZERE DİMETOKA'YA GİDERKEN YOLDA,
HANÇAYIRI DENİLEN YERDE ÖLDÜ.

İLK İKİ YIL KARDEŞLERİ SEH-
ZADE KORKUT VE AHMED'LE
MÜCADELE EDEN YAVUZ SUL-
TAN SELİM, DOĞUDAKİ Sİİ
TEHLİKESİNİ BERTARAF ET-
MEK AMACIYLA AVRUPA İLE
BARİŞ GÖRÜŞMELERİNE
BAŞLADI.

BİR TARAFTAN PA SAH
İSMAIL'İN ANADOLU'DAKİ
MÜRİTLERİNİ VE HALİFE-
LERİNİ YOK ETMEYE
ÇALIŞIYORDU.

SAH İSMAIL İSE SEFERE ÇIKAN OSMANLI
ORDUSUNU İRAN'IN DAĞLIK VE KURAK
BÖLGELERİNE ÇEKEREK ANİ BİR
SALDIRIYLA PERİŞAN ETMEK DÜŞÜN-
CESİNDEYDİ. BU NEDENLE SÜREKLİ
GERİ ÇEKİLME TAKTİĞİ UYGULADI.

YORGUN DÜŞEN ORDUYA İSYAN BELİRTİLERİ
BASLADI. BUNA SİDDETLENEN PADİSAH ASKERLERİNE
KISA VE KARARLI BİR KONUŞMA YAPARAK
ONLARIN MANEVİYATLARINI YENİDEN
YÜKSELTMEYİ BAŞARDI.

İKİ ORDU NİHAYET ÇALDIRAN'DA KARŞI KARŞIYA
GELDİ. 20 AĞUSTOS 1514'TE BAŞLAYAN SAVAŞTA
KAPIKULLU ASKERLERİNİN TOP VE TÜFEK ATEŞİ KAR-
ŞISINDA EZİLEN SİİLER, BOZĞUNA UĞRADILAR.

SAH İSMAIL KARISINI, TACINI VE TAHTINI SAVAŞ
MEYDANINDA BIRAKARAK KAÇMAK ZORUNDA KALDI.

PADİŞAH TEBRİZ'E GİRE-
REK BÜTÜN İRAN'I OSMANLI
İMPARATORLUĞU'NA KATMAK
AZMINDE OLDUĞUNU İLÂN ETTİ.
ANCAK ASKERLERİNİN BUNA
KARŞI ÇIKMASI ÜZERİNE
GERİ DONDÜ.

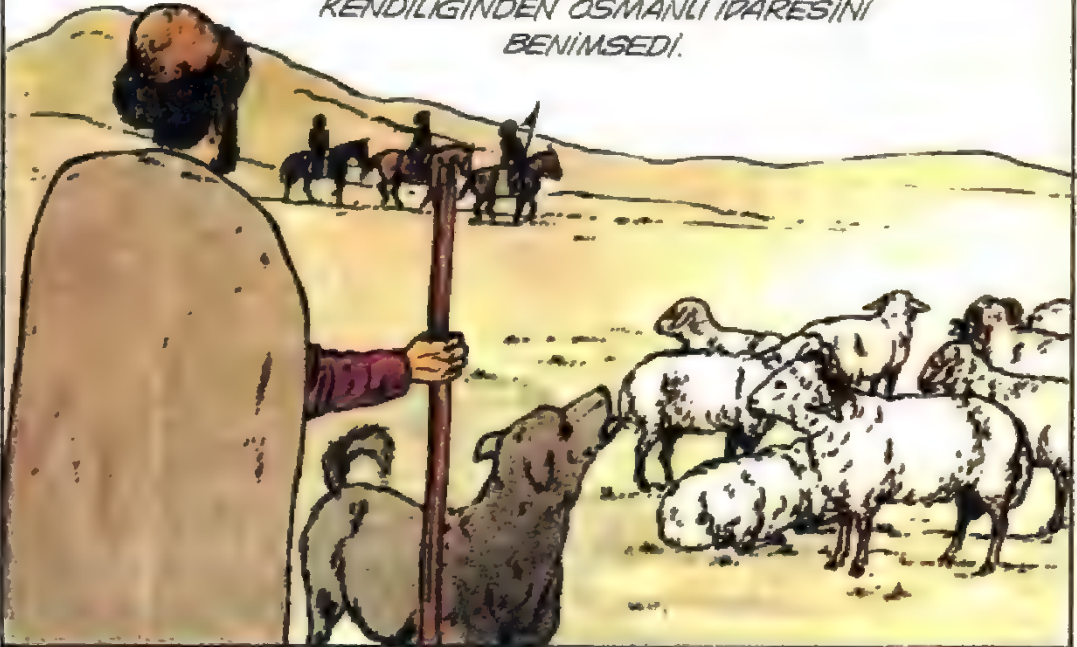

1515 YILI BAHARINDA İSE
MISIR SULTANINA BAĞLI ALÂ-
LÜDDEVLE'NİN ÜLKESİNİ ELE
GEÇİRDİ.

CALDIRAN ZAFERİ 1515-1517 YILLARI ARASINDA
BÜTÜN DOĞU ANADOLU'NUN YAVAŞ YAVAŞ
OSMANLI EGEMENLİĞİNE GİRMESİNİ SAĞLADI.
OSMANLILAR BURADA BULUNAN TÜRKMENLERİ
BOZ-ULUS ADI ALTINDA TEŞKİ-
LATLANDIR-
DILAR.

DIYARBEKİR, KEMAH, ERZİNCAN, BAYBURT, MARDİN,
CİZRE VE ŞİİRTİN YERLİ HALKI İSE 1540 YILINA DOĞRU
KENDİLİĞİNDEN OSMANLI İDARESİNİ
BENİMSEDİ.

CALDIRAN ZAFERİ SİYASİ AÇIDAN
OLDUĞU KADAR EKONOMİK AÇIDAN DA
BÜYÜK ÖNEM TASIMAKTADIR. KAZANI-
LAN TOPRAKLARLA BİRLİKTE TEBRİZ-
HALEP VE TEBRİZ-BURSA İPEK YOLU-
NUN KONTROLÜ OSMANLILARA
GEÇMİŞ VE....

... HAZINEYE BÜYÜK BİR GELİR KAY-
NAĞI SAĞLANMIŞTIR. 1528'DE YAL-
NIZ DIYARBEKİR EYALETİNİN GELİ-
RİNİN 25 MİLYON AKÇE (BALKAN-
LAR'DAN ALINAN GELİRİN 1/8'i =
YAKIN MİLYON ALTIN GELİRİ)...

ARAP ÄLEMİNİN OSMANLI EGEMENLİĞİNE GİRMESİ,
MEMLÜK DEVLETİNİN YIKILMASIYLA GERÇEKLEŞTİ MEMLÜKLERİ
MERCİDABIK (24 AĞUSTOS 1516) VE RIDANİYE (26 ARALIK
1516) SAVASLARINDA YENİLGİYE UĞRATAN PADİŞAH, MİSİR

... SURİYE, ELCEZİRE, FİLİSTİN
VE HİCAZ'I OSMANLI TOPRAKLA-
RINA KATTI.

MEKKE VE YEMEN'İN ANAH-
TARLARI KENDİSİNE TESLİM
EDİLEREK KUTSAL EMANETLER
HİCAZ EMİRİ TARAFINDAN İS-
TANBUL'A GÖNDERİLDİ.

MISIR'DA BULUNAN SON
ABBASİ HALİFESİ III. MÜTEVEK-
KİL, BİR SÖYLENTİYE GÖRE
AYASOFYA CAMİİ'NDE YAPILAN
BİR TÖRENLE HİLAFET ÜZERİNDEKİ
HAKLARINI YA'LUZ SULTAN
SELİM'E DEĞİRETTE.

MISIR SEFERİNDEN DÖNEN
PADİŞAH, İRAN YA DA MACA-
RİSTAN ÜZERİNE YAPACAĞI
BİR SEFERİN HAZIRLIKLARI İÇİN
EDİRNE'YE HAREKET ETTİ.

ANCAK SAĞLIK DURUMU,
SIRTINDA ÇIKAN BİR ÇİBAN NE-
DENİYLE BOZULMUŞ DURUM-
DAYDI. "ŞİRPENCE" ADI VERİ-
LEN BU HASTALIKTAN KURTUL-
LAMAYAN YAVUZ SULTAN SE-
LİM, 1520 YILINDA ÖLDÜ.

YERİNE OĞLI SÜLEYMAN
(1520-1566) GEÇTİ. DAHA SONRA
KANUNİ LAKABIYLA ANILACAK
OLAN PADİSAHİN 46 YIL SÜREN
SALTANATI, DEVLETEN İMPARA-
TORLUĞA GEÇİŞİN SİMGESİ
OLDU. BU DÖNEMDE KARADA VE
DENİZDE SAYISIZ SAVAŞLAR
YAPILDI. FRANSA İLE GELİSTİRİ-
LEN DİPLOMATİK İLİŞKİLER SO-
NUNDA DAHA SONRA "KAPİTÜ-
LASYONLAR" ADI İLE ANILACAK
OLAN İMTİYAZLAR VERİLMEME
BAŞLANDI.

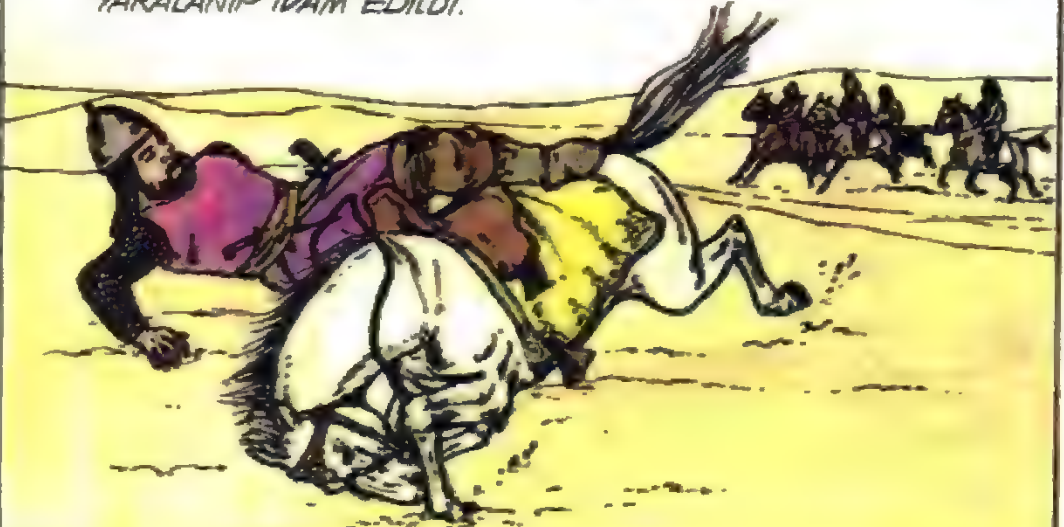
KANUNİ'NİN SALTANATININ
İLK YILLARINDA BİRTAKIM İSYAN-
LAR GOZE ÇARPAR. BUNLARIN
EN ÖNEMLİLERİ CANBERD GAZALİ,
AHMED PASA, BABA ZÜNNÜN VE
KALENDEROĞLU İSYANLARIDIR.

MİSİR SEFERİ SIRA-
SINDA YAVUZ SULTAN
SELİM'E SİĞINAN
MEMLÛK KOMUTANI
CANBERD, ZAFERDEN
SONRA SAM VALİLİĞİ-
NE GETİRİLMİŞTİ.

PADİSAHIN ÖLÜMÜ ÜZERİNE BAĞIMSIZLIĞINI İLÂN
EDEREK MİSİR'İ ALMAK İSTEDİ. ANCAK HALEP'E SAL-
DIRDIĞI SIRADA ÜZERİNE GÖNDERİLEN OSMANLI
KUVVETLERİNE YENİLDİ VE ÇÖLE KAÇARKEN
YAKALANIP İDAM EDİLDİ.

AHMED PASA İSE YAVUZ
SULTAN SELİM DEVRİNDE İKİNCİ
VEZİR OLARAK BULUNUYORDU.
PİRİ MEHMED PASA'NIN EMEK-
LİYE AYRILMASINDAN SONRA
KENDİ HAKKI OLAN SADRAZAM-
LIĞIN KANUNİ SULTAN SÜLEY-
MAN TARAFINDAN BASMABE-
YİNCİ İBRAHİM AĞA'YA VERİL-
MESİ ÜZERİNE VALİ OLARAK
ATANDIĞI MİSİR'DE BAĞIMSIZ-
LIĞINI İLÂN ETTİ.

ANCAK PADİSAHA SADIK
KOMUTANLAR VE YENİÇERİLER
TARAFINDAN ÖLDÜRÜLDÜ. SAD-
RAZAM İBRAHİM PASA MİSİR'A
GİDEREK DURUMU YERİNDE
DÜZELTTİ.

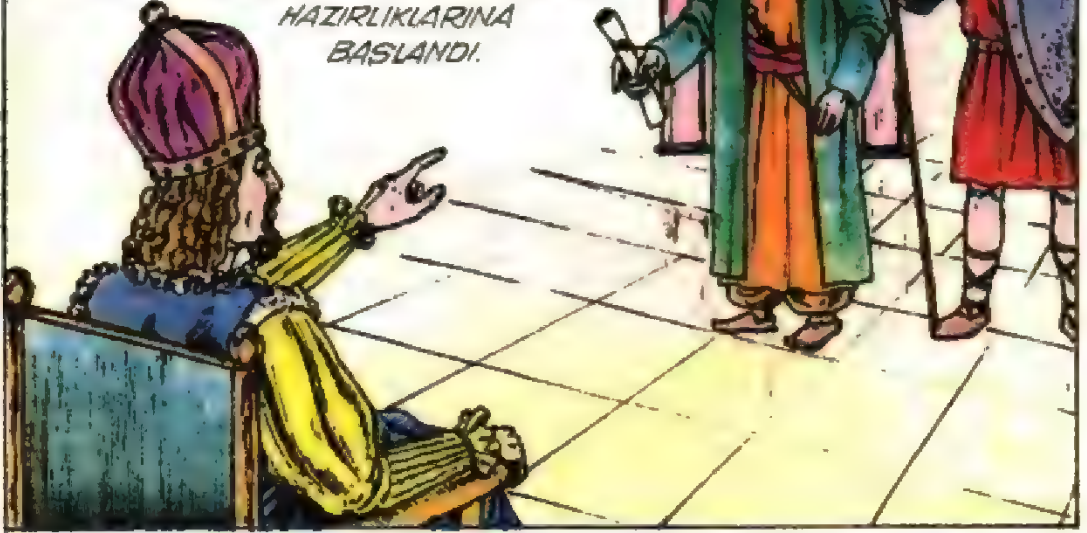
BOZOKLU BİR SAKI OLAN BABA ZÜNNÜN BİR VERGİ KONUSU
YÜZÜNDEN BASINA TOPLADIĞI
ASİLERLE BİRLİKTE YOZGAT'TA
YAKALANARAK BASI
KESİLDİ.

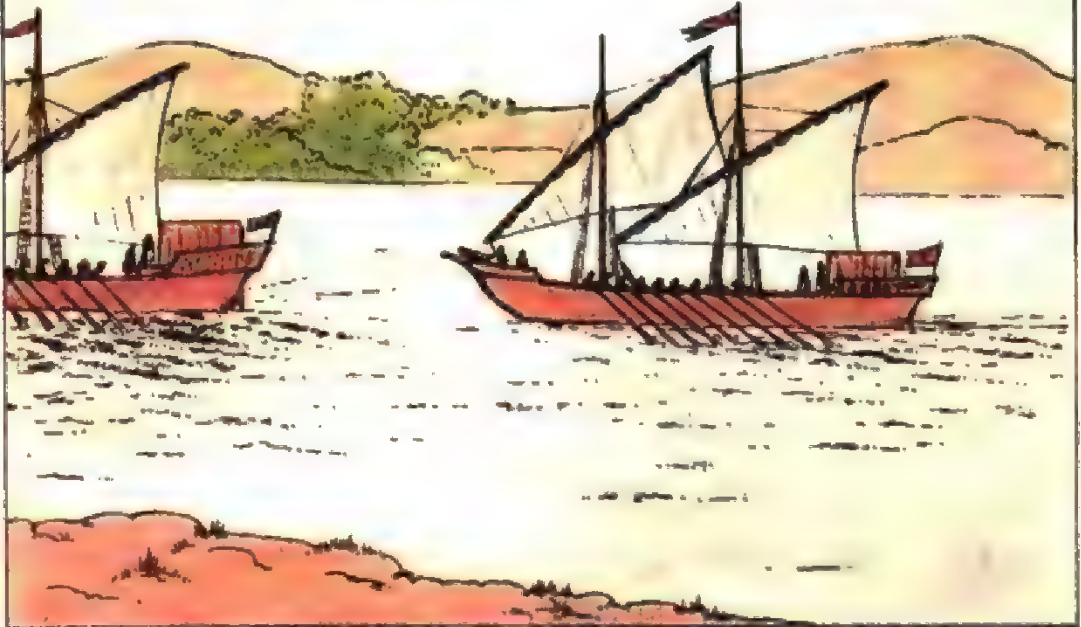
SİİLİĞİ YENİDEN YAMAYA
ÇALIŞAN KALENDEROĞLU İSE
SADRAZAM İBRAHİM PAŞA
TARAFINDAN YENİLGİYE UĞRA-
TILARAK İDAM OLUNDU (1527).

DOĞUDA İSYANLAR SÜRERKEN
BATIDA ARALIKSIZ FETİHLERE DEVAM
EDİLİYORDU. ELÇİLİK GÖREVİYLE MACA-
RİSTAN'A GÖNDERİLEN BEHRAM ÇA-
VUS'UN MACAR KRALI LAYOŞ TARAFIN-
DAN İDAM EDİLMESİ ÜZERİNE SEFER
HAZIRLIKLARINA
BAŞLANDI.

ÖNCE TUNA YOLUYLA BELGRADA
BİR DONANMA GÖNDERİLDİ.

ARKASINDAN KUVVETLİ
BİR ORDU, BİZZAT KANUNİ'NİN
KOMUTASINDA YOLA ÇIKARAK
SEHİRİ KUŞATTI.

TÜRK ORDUSU 1521'DE
SEHİRE GİRDİ. BELGRAD'LA
BİRLİKTE KARLOFÇA, SALAN-
KAMEN VE ÖSEK KALELERİ
DE FETHEDİLMİŞ OLUP ORDU.

FRANSA KRALI
I. FRANÇOİS (FRAN-
SLIVA)'NIN 1525'TE
ALMAN İMPARATO-
RLU SARIKEN
(V. KARL)'E ESİR
DÜŞMESİ ÜZERİ-
NE FRANSA HABS-
BURG'LARA KAR-
SI OSMANLI DEV-
LETİ'NDEN YAR-
DIM İSTEDİ.

YARDIM TEKLİFİNİ OLUMLU KARŞILA-
YAN KANUNİ, SARIKEN'LE AKRABA OLAN
VE ONUNLA İTTİFAK HALİNDE BULUNAN
MACARİSTAN'A BİR SEFER DÜZENLEDİ.

PETERVARADIN KALESİ'NİN ALINMASINDAN SONRA İKİ ORDU MOHAÇ OVASI'NDA KARŞILAŞTI. BÂLİ VE HÜSREV BEYLER KOMUTASINDAKİ TÜRK ORDUSU ÇEMBER TAKTIĞI UYGULAYARAK DÜŞMANI BÜYÜK BİR YENİLGİYE UĞRATTI (29 AĞUSTOS 1526).

RUM ELİSİ VE HİNDİSTANLILAR KACHMAYI UĞRASTIKLARI, BİR SİRADA BATAKLığA SAPLANARAK BOĞULDULAR.

BUDAPESTE'NİN TESLİM ALINMASINDAN SONRA
KRAL MATYAS KORVEN'İN KÜTÜPHANESİ VE HAZİNELERİ
İSTANBUL'A GÖNDERİLDİ.

MACARİSTAN'DA
OSMANLI HİMAYE-
SİNDE BİR MACAR
KRALLIĞI KURULARAK
ÜLKENİN İDARESİ
JAN ZAPOLA
(YANOS)'YA
BIRAKILDI.

ÖLEN KRAL LAYOŞ'UN KIZ KAR-
DESİ İLE EVLİ OLAN AVLUSTURYA
ARSDÜKÜ FERDİNAND, MACARİS-
TAN ÜZERİNDE HAK İDDİA EDE-
REK...

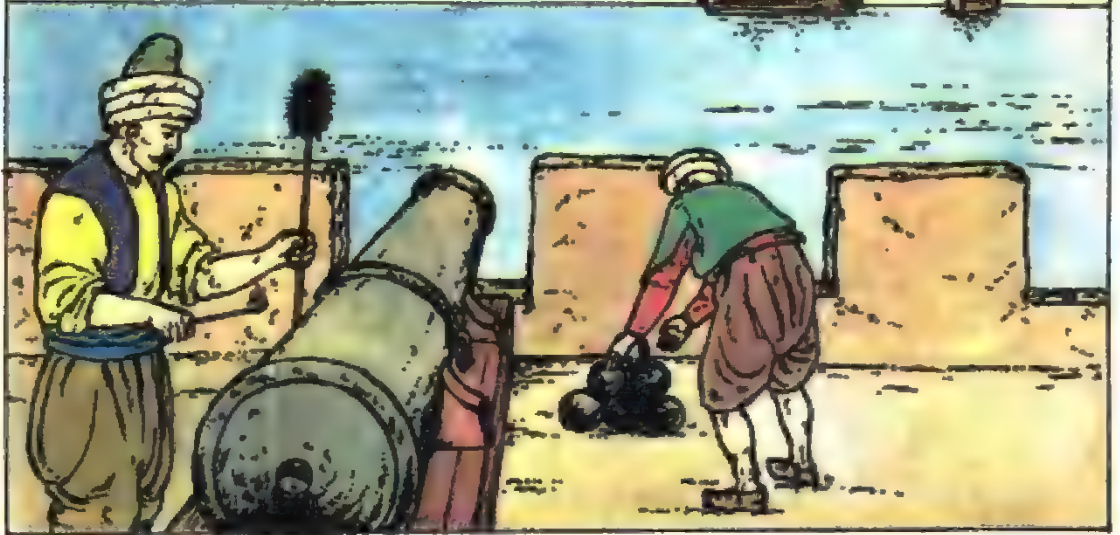
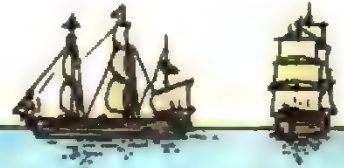
... KARDESİ SARLKEN'İN DESTEĞİNDE YANOŞ'A SALDIRDI,
ANCAK YANOŞ'UN YARDIMINA GELEN OSMANLI
KUVVETLERİNE YENİLEREK GERİ ÇEKİLMEK ZO-
RUNDA KALDI. BUDİN'İ ALAN KANUNİ 1529'DA
VIYANA'YI KUSATTI, FAKAT KE-
SİN BİR SONUÇ ELDE EDEME-
DEN GERİ DÖNDÜ.

FERDINAND'IN YENİDEN BUDİNİ
KUŞATMASI ÜZERİNE AVUSTUR-
YA VE GÜNEY ALMANYA İÇLERİNE
KADAR SOKULAN TÜRK AKINCILA-
RI, PEK ÇOK GANİMETLE GERİ
DÖNDÜLER, BUDİN TEKRAR OS-
MANLI TOPRAKLARINA KATILDI.

SARIKEN'İN EMRİYLE ANDREA DORYA KOMUTASINDA
KORON KALESİ'NE BİR SEFER DÜZENLEYEN DONANMANIN DA
ERTESİ YIL YENİLMESİ ÜZERİNE
AVUSTURYA BARIŞ İSTEMEK
ZORLUNDA KALDI.

1533'TE YAPILAN ANLASMAYA GÖRE FERDINAND,
KANJINI'NİN ÜSTÜNLÜĞÜNÜ KABUL EDİYOR. MACAR
TOPRAKLARINDA İSGAL ETTİĞİ YERLER İÇİN YILKI
30000 DUKA ALTINI VERMEYİ ÜSTLENİYOR....

....JAN ZAPOLA (YANOS)'NİN
MACAR KRALLIĞI'Nİ TANIMADIKLI.
FERDINAND AKSI BİR DAVRANIŞ
İÇİNE GİRMEDİĞİ MÜDETCE
BARİŞ BOZULMAYACAK!!

NİTEKİM İLK SALDIRI, 1540'TA
ÖLEN YANOS'UN YERİNE GEÇEN
OĞLU SİGİSMOND'UN YASA VARIS
OLMADIGINI İLERİ SÜRLEN FERDİ
NAND'VAN GELDİ VE BUDIN KUŞA
TİLDİ.

BUDIN ÜZERİNE KANUN
MUTLAĞA HAK İZDİ İL BUDIN
İZDİ İL FERDİ. YANOS'UN
OĞLU İZDİ İL FERDİ
ATYARAK BUDIN İL ÇEKLİŞİP
İZDİ İL FERDİ İL FERDİ
İZDİ İL FERDİ İL FERDİ
İZDİ İL FERDİ İL FERDİ
İZDİ İL FERDİ İL FERDİ
İZDİ İL FERDİ İL FERDİ

BU SURETLE MACAR KRALLIĞI ÜÇ BÖLGEYE AYRILMIŞ OLDU. OSMANLI DEVLETİ'NE BAĞLI MACARİSTAN, ERDEL BEYLİĞİ'NE BIRAKILAN YERLER, AVUSTURYA'NIN ELİNDE KALAN KUZEY MACARİSTAN. KANUNI'NİN 1543'TEKİ MACARİSTAN SEFERİ İLK KEZ SARLKEN'İN DE KATILDIĞI BİR BARİŞ ANTLAŞMASI İLE NETİCELENDİ (1547).

FERDİNAND'IN 1551'DE ERDEL'İN İÇ İŞLERİNE KARIŞMASI YÜZÜNDEN SAVAŞ YENİDEN BAŞLADI VE TEMEŞVAR BEYLERBEYLİĞİ'NİN KURULMASIYLA SONUÇLANDI.

OSMANLI-FRANSIZ İLİSKİLERİ DAHA ÖNCE
SÖZÜNLÜ ETTİĞİMİZ GİBİ ALMAN İMPARATORUNA
ESİR DÜŞEN FRANSA KRALININ KURTARILMASI
AMACIYLA ÇIKILAN MACARISTAN SEFERİ
SIRASINDA KUUVETLENMİŞ....

...KANUNİ'NİN İRAKEYN SEFERİ SIRASINDA İSTANBUL'A GÖNDE-
RİLEN FRANSIZ ELÇİSİ JEAN DE LA FORET (JAN DÖ LA FORE), BAĞ-
DATA KADAR GİDEREK PADİŞAHIN ZAFERİNİ YERİNDE
KUTLAMIŞTI.

PADİSAH GLR' DÖYDÜĞÜNDE FRANSTZLARLA
TİCARET YAPMA VE İKAMET ETME KONULARINDA
BAZI İMTİYAZLARI İÇEREN
BİR ANLAŞMA İMZA-
LANDI (1535).

OSMANLI TARİHİNDE
"UHLID-Ü ATİKA" VEYA
"İMTİYAZAT-I MAHSUSU",
FRANSA TARİHİNDE
"KAFİTJASYONLAR"
ADILIYLA ANILAN 17 MAD-
DEK BÜ ANLAŞMA,
1740'A KADAR HER YENİ
PADİSAH TARAFINDAN
ONAYLANDI. BÜ TARİHTE
BİR DAHA DEĞİŞTİRİL-
MEYECEĞİ EĞASİ
KABUL EDİLDİ.

OSMANLI-İRAN İLİSKİLERİ,
KANUNİ ZEVİNDE DE GERGİN-
LİĞİNİ KORUMAYA DEVAM ETTİ.
SAH İSMAIL KANUNİ'NİN CÜLÜ
SUNLU TEBRİK ETMEDİĞİ CİBİ
KANUNİ DE ONUN OĞLU SAH
TAHMASP'IN SAH'LİĞİNİ TEB-
RİK ETMEMİŞTİ.

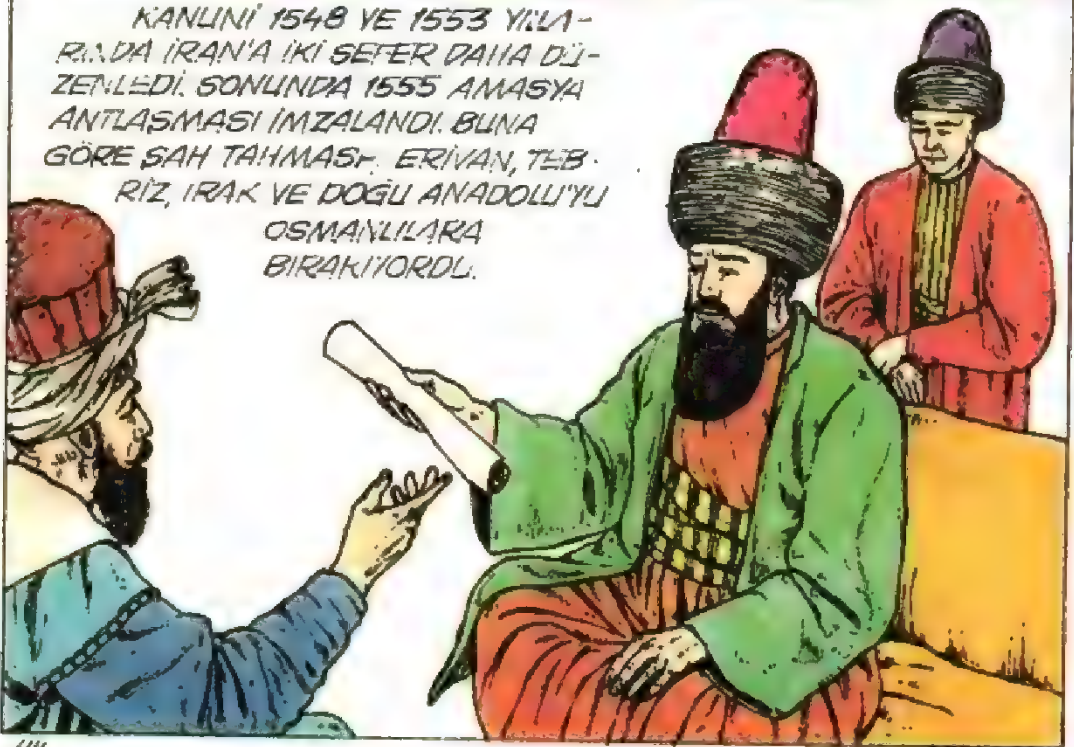
SINIRDA MEYDANA GELEN
BAZI OLAYLAR, KANUNİ'NİN
İRAN'A BİR SEFER DÜZENLE-
ME SİYİLE SONUÇLANDI.

TEBRİZ'E GİREN ORDU,
HEMEDAN'A KAVAK İERLEDİ.

BAGDAT KENDI'GİN-
DEN TESLİM O'DU (1534).

KANUNİ 1548 VE 1553 YIL-
RINDA İRAN'A İKİ SEFER DAHA DÜ-
ZENLEDİ. SONUNDA 1555 AMASYA
ANTLAŞMASI İMZALANDI. BUNA
GÖRE ŞAH TAHMASP, ERİVAN, TEB-
RİZ, İRAK VE DOĞU ANADOLU'YU
OSMANLILARA
BIRAKIYORDU.

KANUNİ DEVRİNDE YAPILAN DENİZ SAVAŞLARI
SONUNDA RODOS VE EGE ADALARI FETHEDİLDİ,
CEZAYİR VE TRABLUSGARP OSMANLI ÜLKESİNE
KATILDI. RODOS'UN 1522'DE FETHEDİLMESİ
SONUÇLI BURADA BULUNAN SÖVALYELER
MALTA ADASINDA ÜSLENDİLER.

1516'DA CEZAYİRİ FETHEDEN
VE BURADA BİR BEYLİK KURMUŞ
OLAN HIZIR REİS (BARBAROS),
İSTANBUL'A ÇAĞIRILARAK KENDİ-
SİNE OSMANLI HAKİMİLERİYLE
VERİLDİ VE BARBAROS HAYRE-
DİN PASA ADIYLA, OSMANLI DÜ-
LETİNE HEDİYE ETTİĞİ CEZA-
YIRIN BEYLİKBELİĞİNE
ATANDI (1533).

BARBAROS
HAYREDDİN PASA
VENEDİK KİVİLLARINA
SALDIRARAK EGE ADA-
LARINI ELE GEÇİRDİ.

KORFU'NUN KÜSARL-
MASI ÜZERİNE HAREKETE
GEÇEN AVRUPALILAR, PAPA
II. PAULUS'UN DESTEĞİNDE
VENEDİK, CENEVİZ, MALTA,
İSPANYA VE PORTEKİZ'DEN
OLLUSAN 602 PARÇALIK
DONANMAYI ANDREA DORYA
KOMUTASINDA YOLA
ÇIKARDILAR.

PREVEZE ÖNLERİNDE
MEYDANA GELEN SAVAŞTA
BARBAROS HAYREDDİN PAŞA
KOMUTASINDAKİ TÜRK DONAN-
MASI (122 PARÇA GEMİ), ÇEM-
BER HAREKATI VE SİDDETLİ
TOP ATEŞİ SONLUCU DÜŞ-
MANI BOZGUNA UĞRAT-
TI (28 EYLÜL 1538)
VE 300.000 ALTIN
KARŞILIĞINDA
BARİS
YAPILDI.

SARILKEN'IN 1541'DE
CEZAYIR'I KUSATMASI SONUÇSUZ
KALDI. 1543'TE NICE (NİS)'İ
KUSATAN BARBAROS, AKDENİZ'İ
BİR TÜRK GÖLÜ HALİNE GETİRDİKTEN
SONRA 1546'DA İSTANBUL'DA ÖLDÜ.
TÜRBESİ BEŞİKTAS'TADIR. ADINI
TAŞIYAN İSKELENİN ARKASINDAKİ
ALANA BÜYÜK BİR HEYKELİ
DİKİLMİŞTİR.

BUNDAN SONRA TRABLUS-
GARP'IN 1551'DE TURGLUT REİS
TARAFINDAN FETİHİ GELİR.
MALTA ADASININ KUSATILMASI
SIRASINDA ŞEHİT DÜŞEN TUR-
GLUT REİS, TRABLUSGARP'TA
GÖMÜLÜDÜR.

KORSANLIĞI SIRASINDA
ESİR DÜŞEREK FORSA CEZASI-
NA ÇARPTIRILMIŞ, BARBA-
ROĞUN TEHDİTLERİ ÜZERİNE
SERBEST BIRAKILMIŞTIR.

KANUNİ DEVRİNDE
YAPILAN HİNT SEFERLERİ
PORTEKİZ AKINLARIN
DAN BÜYÜK ZARAR
GÖREN GÜCERAT
İSLAM HÜKÜMDARINA
YARDIM AMACI
TAŞIR.

1538-1553 YILLARI
ARASINDA YAPILAN
DÖRT SEFER SONUNDA
YEMEN, ERİTRE VE
SUDAN KIYILARI İLE
HABESİSTAN'IN
BİR BÖLÜMÜ
OSMANLI ÜLKESİNE
KATILMIŞTIR.

SON SEFERİ
GERÇEKLEŞTİREN
SEYDİ ALİ REİS'İN
GEZİ KİTABI NİTELİ-
ĞİNDE OLAN ESERİ,
"MİR'AT-ÜL-MEMALİK"
(MEMLEKET-
LERİN AYNASI)
ADINI TAŞIR.

1565'TE ÇIKILAN MALTA SEFERİ
BAŞARI'Gİ ZILIKLA SONUÇLANMIŞ,
KAPTANIDERYA PİYALE PAŞA
KUSATMAYI KALDIRARAK İSTANBUL'A
DÖNMÜŞTÜR SOKULLU MEHMET
PAŞA'NIN SADRAZAMLIGI BU DÖNEME
RASTLAR (1564-1579).

ORDUNUN MALTA YENİLEŞİMLERİ BOZULAN MANEVİYATINI
YEVİDE, S. CİLE DİRME AZMINDE OLAN SOKULLU, KANUNİ'NİN
DE KATLİDİ BİR SEFERLE AVUSTURYA'YA DOĞRU YOLA ÇIKTI.

ANCAK YAŞLI VE HASTA OLAN PADİŞAH BU
UZUN YOLCULUĞA DAYA-
NABİLECEK ÇÜPTE DEĞİL-
Dİ. ZİGERTAR KALESİ'NİN
FETHİNİN UZAMASI HAS-
TALIGINI ARTIRDI VE
7 EYLÜL 1566'DA ÇAD-
RINDA HAYATA GÖZLE-
RİNİ YUMUDU.

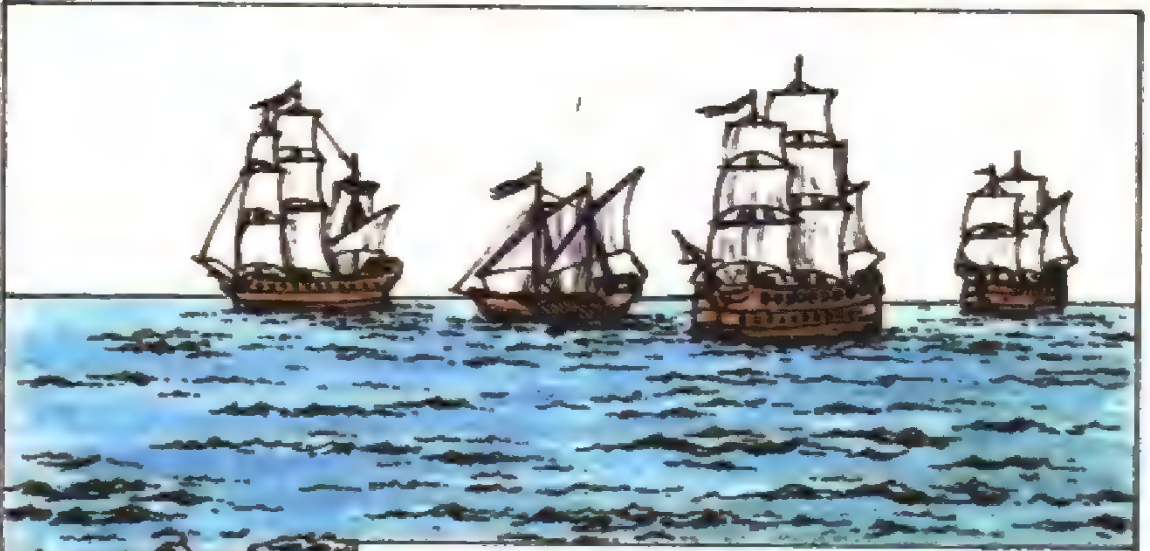
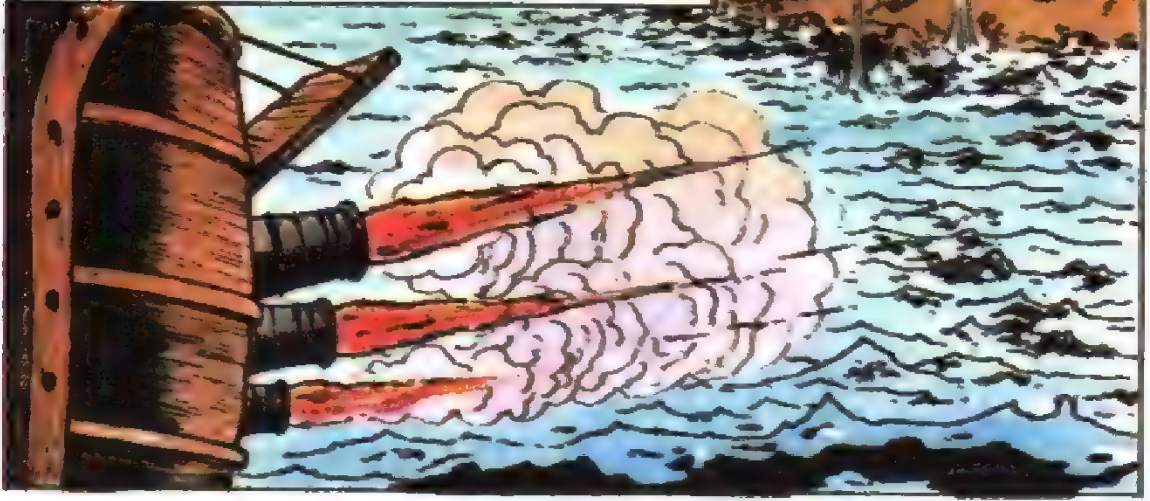
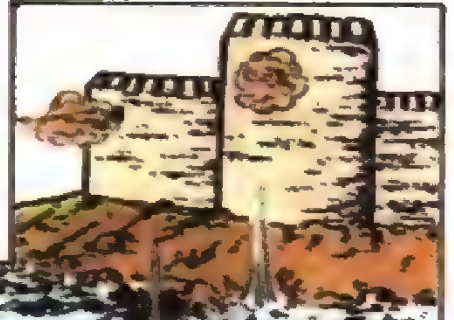
PADİSAHIN ÖLÜMÜNÜ UZUN
SÜRE ORDUDAN SAKLAMAYI
BAŞARAN SADRAZAM, BELGRAD
ÖNLERİNE GELDİKLERİNDE ASKER-
LERE ACI HABERİ VERDİ VE YENİ
PADİSAH II. SELİM'İN KENDİLERİ-
Nİ BELGRAD'DA BEKLEDİĞİNİ
BİLDİRDİ.

DAHA SONRA İSTANBUL'A
DOĞRU YÜRÜYÜŞE GEÇEN OR-
DU, EDİRNEKAPI ÖNLERİNDE
CÜLUS BAHŞİSİ NEDENİYLE
İSYANA YELTENDİYSE DE, BU
HAREKET KISA SÜREDE
BASTIRILDI.

II.SELİM DEVRİNDE SAKIZ (1568),
YEMEN (1568), KIBRIS (1570), TUNUS
(1574) FETHEDİLDİ. LEHİSTAN (1575)
VE FAS SULTANLIĞI (1577) OSMANLI
HİMAYESİNE ALINDI.

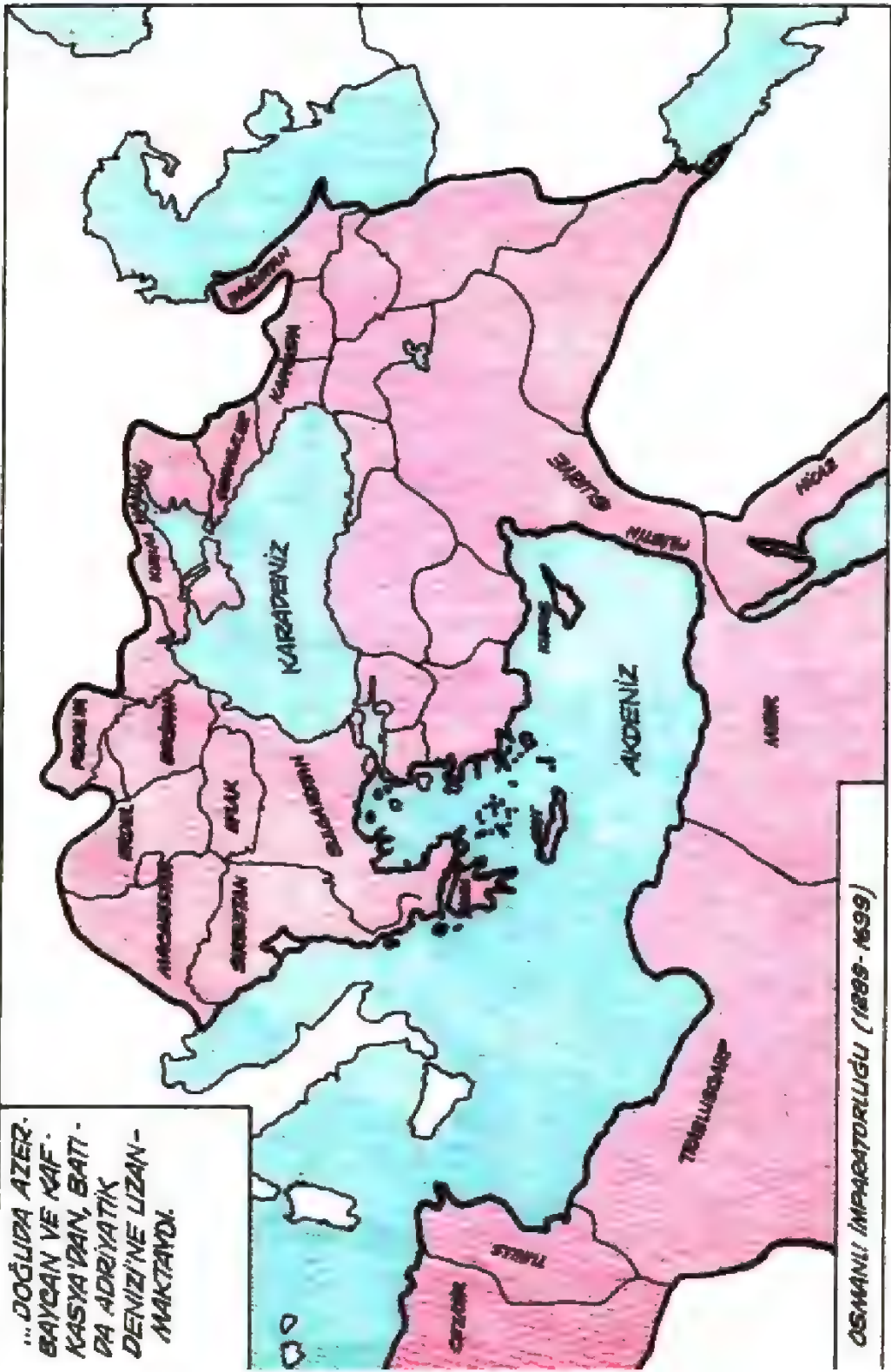

SADRAZAM SOKULLU MEHMET PAŞA
1571'DE İNEBAHTI'DA HAÇLI DONANMASI KAR-
ŞISINDA UĞRANILAN YENİĞİDEN SONRA ALTI
AY GİBİ KISA BİR ZAMAN İÇİNDE YENİ BİR DO-
NANMA HAZIRLATARAK VENEDİKLİLERİ BARİŞ
İSTEMEK ZORUNDA BIRAKTI.

DON VE VOLGA NEHİRLERİNİN BİR KANALLA
BİRLEŞTİRİLMESİ VE DOLAYISIYLA KARADENİZ
YOLUYLA HAZAR'A AÇILMA PROJESİ SOKULLU'NUN
1579'DA ÖLÜMÜYLE TİPKİ SÜVEYŞ KANALI
PROJESİ GİBİ YARIM KALDI. SOKULLU'NUN ÖLÜMÜYLE
OSMANLI DEVLETİ'NİN YÜKSELME DEVRİ SONA ERİYOR,
DURAKLAMA DEVRİ BAŞLIYORDU. SINIRLAR YÜKSELME
DEVRİ BOYLUNCA KUZEYDE VIYANA
ÖNLERİNDEN, GÜNEYDE BÜYÜK
SAHRA VE LIMMAN
DENİZİNE...

... DOĞUDA AZER.
BAYCAN VE KAF.
KASYA'DAN, BATT-
DA ADRIYATIK
DENİZİ'NE UZAN-
MAKTAYDI.

OSMANLI IMPARATORLUĞU (1299-1699)

İMPARATORLUĞUN NÜFUSU YAKLAŞIK
60 MİLYONDU. BUNUN YİNE YAKLAŞIK 40
MİLYONUNLU MÜSLÜMAN TÜRKLER, 20 MİL-
YONUNLU HİRİSTİYANLARIN İÇİN EVLER
OLUŞTURMAKTAYDI.

BU DÖNEMDE YETİŞEN EN ÖNEMLİ
BİLGİNLER; ZEMBİLLİ ALİ CEMALİ, İB-
Nİ KEMAL VE EBUSSULU EFENDİ'DİR.
DİN KONUSUNDA ÇEŞİTLİ ESERLER
YAZMIŞLARDIR.

İLK RESMİ OSMANLI TARİHİNİN
YAZILISI DA BU DÖNEME RAĞLAR.
"TAC-ÜT TEVÂRİH" ADLI BU ESER,
S.A. İLLÎ'İN EFENDİ TARAFINDAN
KALEME ALINMIŞTIR AYRICA ÂLÎ'İN
(KÜNH-ÜL-AHBAR), PEÇEVÎ'İN, SE-
LÂNİKÎ'İNİN, LÜTFİ PAŞA'NIN DA
"TARİH" LERİ VARDIR

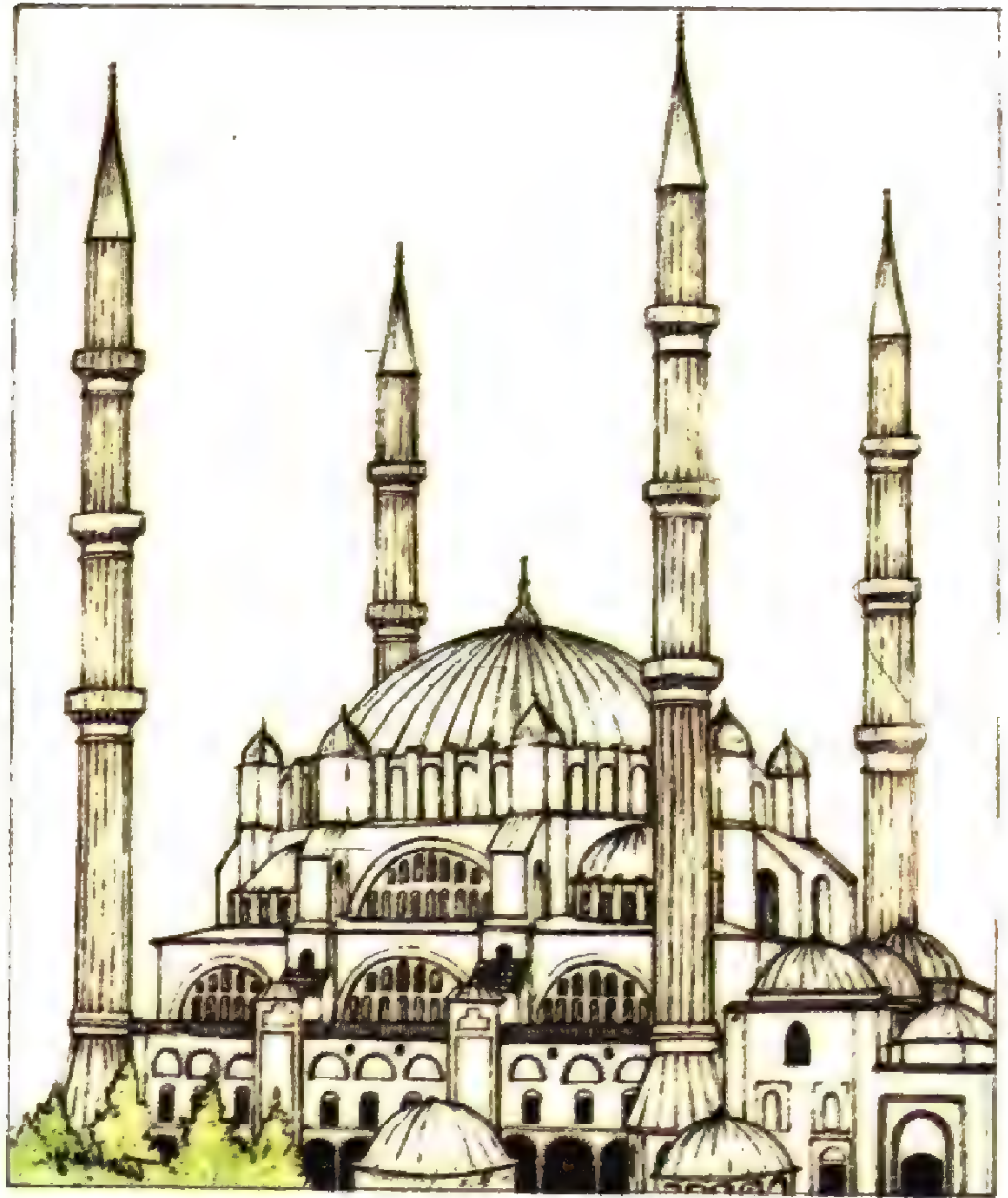
COĞRAFYA ALANINDA İSE
PİRİ REİS'İN "KİTAB-I BAHİRİYE"-
Sİ İLE "ATLAS", SEYDİ ALİ REİS'İN
"MUHİT", "MİR'AT-ÜL MEMLİK",
"MİR'AT-ÜL KÂİNAT" VE "HÜLÂSA-
TÜL-HEY'E" ADLI ESERLERİ
SAYILABİLİR.

DİVAN EDEBİYATINDA YE-
TİŞEN BAŞLICA ŞAİRLER
BAKİ VE FUZULİ'DİR. PİR
SULTAN ABDAL VE KÖROĞLU,
HALK EDEBİYATI DALINDA
SEÇKİN ÖRNEKLER VER-
MİŞLERDİR.

XVI. YÜZYIL OSMANLI MI-
MARISININ EN BÜYÜK İSMİ
MİMAR SİNAN'DIR. 1490'DA
KAYSERİ YAKINLARINDA DOĞ-
MUŞ OLAN SİNAN, MİMARLIĞI
BOYUNCA 81 CAMİ, 50 MES-
CİT, 55 MEDRESE, 26 TÜR-
BE VE DARÜL-KURRA (KÜ-
RAN MEKTEBİ), 14 İMARET
(AŞEVİ), 3 DARÜSSİFA
(HASTANE), 5 SU KEMERİ,
8 KÖPLÜ, 17 KERVANSARAY,
33 SARAY, 6 MAHZEN VE
32 HAMAMA İMZASINI
ATMIŞTIR.

ESERLERİ İÇİNDE EN ÜNLÜLERİ; İSTANBUL'DAKİ SEHZADEBASI, SÜLEYMANİYE, RÜSTEMPAŞA, MİHRİMAHSULTAN VE SOKULLU MEHMET PAŞA CAMİLERİ İLE EDİRNE'DEKİ SELİMİYE CAMİİ'DİR.

DÖNEMİN KRONOLOJİK GELİŞİMİ

1481

Fatih Sultan Mehmed'in ölümüyle yerine oğlu Şehzade Bayezid geçti. Bursa'da hükümdarlığını ilan eden kardeşi Cem Sultan'ı yenerek ülkede birliği yeniden sağladı. 1484'te Boğdan alındı.

1499-1503

Venediklilerle yapılan savaş sonunda Koron, Modon, İnebahtı limanları ile Ayamavra ve Kefalonya adaları Osmanlılara geçti.

1512

Bu tarihte Osmanlı tahtına geçen Yavuz Sultan Selim'in ilk işi Şii tehlikesini bertaraf etmek oldu.

1514

Çaldıran'da meydana gelen savaş, Şah İsmail'in yenilgisiyle sonuçlandı.

1516

Memlûklerle yapılan Mercidabık ve Ridaniye savaşları sonunda Suriye, Elcezire, Filistin ve Hicaz Osmanlı ülkesine katıldı. Abbasi halifesi III. Müttevekkil hilafet üzerindeki haklarını Yavuz Sultan Selim'e devretti.

1520

Yavuz'un bu tarihte ölmesi üzerine yerine oğlu Kanunî Sultan Süleyman geçti.

1521-1522

Belgrad ve Rodos Osmanlı topraklarına katıldı.

1525-1526

Şarlken'e esir düşen Fransa kralı I. François (Fransuva)'nın yardımına koşan Osmanlı ordusu, Mohaç Ovası'nda Macarları büyük bir yenilgiye uğrattı. Kral Layoş öldü. Macaristan fethedilerek ülkenin yönetimi Jan Zapola'ya bırakıldı.

1529

Budin'i alan Kanunî Viyana'yı kuşattı, ancak bir sonuç alamadan geri döndü.

1532

Kanunî'nin komutasındaki Osmanlı ordusu, Avusturya ve Güney Almanya içlerine akınlar düzenledi ve pek çok ganimetle geri döndü.

1534

Irakeyn Seferi sonunda Bağdat'ın teslim olması üzerine Kanunî "Bağdat Fatihi" sanını aldı.

1535

Fransa ile Osmanlı İmparatorluğu arasında "Kapitülasyonlar"ı içeren bir anlaşma imzalandı.

1538

Cezayir beylerbeyi Barbaros Hayreddin Paşa, Andrea Dorya komutasındaki Haçlı donanmasını Preveze'de büyük bir yenilgiye uğrattı.

1540-1541

Budin Osmanlı İmparatorluğu'nun bir eyaleti haline geldi.

1551

Avusturyalılarla bu tarihte başlayan savaş Temeşvar Beylerbeyliği'nin kurulmasıyla sonuçlandı. Aynı yıl Trablusgarp fethedildi.

1555

İranlılarla yapılan Amasya Antlaşması sonucu Erivan, Tebriz, Irak ve Doğu Anadolu, Osmanlı egemenliğine girdi.

1566

Kanunî'nin ölümü üzerine yerine oğlu II. Selim geçti. Bu dönemde Sakız ve Yemen (1568) ile Kıbrıs (1570) fethedildi.

1571

Osmanlı donanması İnebahtı'da Haçlılara yenik düştü.

1574

Tunus alındı. Bunu 1575'te Lehistan'ın, 1577'de Fas Sultanlığı'nın himayesi izledi.

1579

Sokullu'nun ölümüyle birlikte Yükselme Devri sona erdi.

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

GELECEK SAYI:

YENİÇAĞ II
Rönesans ve Reform

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

YENİ ÇAĞ II
Rönesans ve Reform

KARACAN

BAYİNİZDEN
ŞİMDİDEN AYIRTINIZ